

Valnämnden

Datum:
2023-12-05

Diarienummer:
VLN-2023-00028

Handläggare:
Åsa Nilsson Bjervner, Eva-Lena Laier

Internkontrollplan 2024

och analys enligt reglemente 2023

För valnämnden

Ett redovisande och aktiverande dokument som valnämnden fattade beslut om den 5 dec 2023

Analys av årets internkontroll och plan för kommande år

I reglemente för intern kontroll i Uppsala kommun och kommunens helägda bolag beskrivs hur arbetet med den interna kontrollen ska struktureras och rapporteras till kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret.

Enligt reglementet ska nämnder och bolagsstyrelser årligen lämna in en analys och utvärdering av sina system och rutiner för intern kontroll till kommunstyrelsen. Analysen ska användas för utveckling av den interna kontrollen inom nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsområden. Den används också för utveckling på kommunövergripande nivå.

Nämnder och bolagsstyrelser ska årligen upprätta en internkontrollplan. Planen ska vara ett stöd i styrningen av verksamheten och ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen. Planen ska försäkra att:

- att verksamheten är ändamålsenlig och resurseffektiv,
- att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande,
- att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal med mera.

Internkontrollplanen beskriver vad som behöver göras utifrån prioriterade risker som framkommit i riskanalyser. I riskregistret framgår om risken omhändertas i internkontrollplanen.

Internkontrollplanen innehåller också två obligatoriska kontrollmoment som identifierats i kommunstyrelsens övergripande riskanalys. Varje kontrollmoment i internkontrollplanen följs upp enligt beskriven frekvens och metod. Resultatet av uppföljningen redovisas årligen till kommunstyrelsen.

Efterlevnad av riktlinje och analys av funktionalitet

Valnämnden arbetar efter riktlinjen och bedömer att den är funktionell. Nämnden har bidragit till att identifiera nya risker och värdera dem och befintliga risker. Prioriteringen av risker som omhändertas i internkontrollplanen har baserats på bedömt riskvärde och nuvarande hantering av riskerna.

Organisation och ansvar för arbetet med intern kontroll

Valnämnden har tagit fram en internkontrollplan för den egna verksamheten. Arbetet har gjorts samordnat med övrig verksamhetsplanering. Internkontrollplanen är en viktig del av arbetet med att åtgärda risker och innehåller kontrollmoment av olika slag för att förebygga eller upptäcka brister. Internkontrollplanen kan också användas för att kontrollera och utveckla det löpande arbetet med intern kontroll i verksamheten.

Kanslichef och processledare har genomfört riskidentifiering och riskanalys kopplad till uppdrag och verksamhet och sammanställt i ett riskregister. Nämnd har getts möjlighet att värdera och komplettera befintliga risker. I riskanalysen har osäkerheter identifierats som behöver omhändertas i löpande verksamhet, i verksamhetsplan eller i internkontrollplan. Riskhanteringen har gett ett underlag för vilka områden valnämnden behöver följa upp i en internkontrollplan för 2024. Internkontrollplanen för 2023 har följts upp enligt plan och gett inspel till vad som ska kvarstå och inte kvarstå i internkontrollplanen för 2024.

Nämnden har utöver riskanalysen i nämnd involverats vid beslut av internkontrollplan för 2023 och 2024 och uppföljning av internkontrollplan för 2022.

Den största delen av den interna kontrollen är olika ordning- och redskapande åtgärder (kontrollmoment) som utförts i det dagliga arbetet, till exempel när verksamheten utvecklat och tillämpat rutiner, arbetsätt och processer.

Planerad utveckling av intern kontroll 2024 och framåt

Nämnden avser att förstärka arbetet med intern kontroll genom att färdigställa en rutin för arbetet.

Begrepp som används i internkontrollplanen

Kontrollområde	Områden som det ska finnas kontrollmoment inom. Det finns fyra kontrollområden: <ul style="list-style-type: none"> - Kontroller av verksamhetens arbetssätt, system och rutiner - Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut - Finansiell kontroll - Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv
Riskbeskrivning	Beskrivning av den risk som ligger till grund för kontrollmomentet. Hämtas från riskregistret.
Kontrollmoment	Konkreta åtgärder som vidtas för att motverka, minimera eller i vissa fall eliminera riskerna. Kontrollmomenten kan antingen vara förebyggande eller upptäckande och korrigerande. Förebyggande kontrollmoment är åtgärder för att undvika att brister uppstår. Upptäckande och korrigerande kontrollmoment hjälper nämnden/bolagsstyrelsen att se om riskerna har lett till de händelser som kan befaras och visar på vilka åtgärder som behöver vidtas för att komma tillrätta med bristerna.
Kontrollmetod	Beskrivning av hur, när och hur frekvent kontrollmomentet ska genomföras.
Tidpunkt för rapportering	Tidpunkt då kontrollmomentet ska rapporteras till nämnd/bolagsstyrelsen.

Tabell 1. Begrepp som används i internkontrollplanen.

Risker och kontrollmoment

Nämnden/bolagsstyrelsen uppdrar åt förvaltningen/bolaget att utse kontrollansvarig för respektive kontrollmoment.

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
Kontroller av verksamhetens arbetssätt, system och rutiner	Det råder oklarhet om vilken information som är viktig för verksamheten samt hur ansvaret för informationen uttrycks vilket leder till att risker inte identifieras och att skyddsåtgärder inte vidtas vilket i sin tur leder till störning eller avbrott i produktionen.	<i>Obligatoriskt kontrollmoment:</i> Kontroll av att ansvaret för information följer verksamhetsansvaret och att informationstillgångar är inventerade.	Kontrollera att hanteringen av personuppgifter i verksamhetssystemet Kaskelot följer gällande lagstiftning kring personuppgifter.	augusti
Kontroller av verksamhetens arbetssätt, system och rutiner	Nödvändiga rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar saknas, är okända eller oprövade vilket gör att ett avbrott i informationsförsörjningen medför stora störningar i produktionen och svårigheter vid återgång till normal verksamhet.	<i>Obligatoriskt kontrollmoment:</i> Kontroll av att behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar är inventerat. Nödvändiga rutiner och planer är dokumenterade, kända och prövade.	Kontrollera att en riskanalys för att identifiera behov av och uppdatering av prioriterade rutiner och planer har genomförts	augusti
Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut	Upphandling eller inköp genomförs inte enligt gällande lagar eller avtal. Kommunen följer därmed inte LOU och begår avtalsbrott. Detta leder till att kommunen får färre anbud, sämre priser och kvalitet på upphandlade tjänster eller varor, samt tvingas betala skadestånd och tappa i förtroende hos både medborgare och leverantörer.	Kontroll av att lagen om offentlig upphandling (LOU) följs och inga otillåtna direktupphandlingar sker	Uppföljning av utbetalda upphandlingsskadeavgifter, genomförs kommungemensamt	augusti

Kontrollområde	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Tidpunkt för rapportering
Finansiell kontroll	Brister i finansiell kontroll kan leda till att räkenskaperna inte blir rättvisa och skada förtroendet för nämnden.	Säkerställ att upprättad budget och prognos följs och säkerställ rättvisande räkenskaper för nämnden och verksamhetsansvariga.	Kontrollera att kostnader och intäkter så långt som möjligt belastar rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge.	augusti
Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv	Förekomst av oegentligheter leder till brister i måluppfyllelse, ekonomiska förluster och att medborgarna tappar i förtroende för kommunen.	Kontrollera kunskap hos nämndens politiker om regler för mutor, jäv och representation.	Följa upp att nämndens politiker genomfört webbutbildning inom mutor och jäv.	augusti

Tabell 2. Risker och kontrollmoment.